

THE ROLE OF TRADITIONAL CULTURE IN SOCIAL MODERNIZATION IN VIETNAM

Le Trong Tuyen^a

Le Anh Phuong^b

^aAcademy of Politics, Ministry of National Defence

Email: letrongtuyenhvct@gmail.com

^bHanoi National University of Education

Email: phuongla@hnue.edu.vn

Received: 05/3/2025; Reviewed: 16/3/2025; Revised: 20/3/2025; Accepted: 25/3/2025; Released: 28/4/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/451>

In the process of modernizing Vietnamese society, traditional culture not only plays an essential role in shaping human personality, but also contributes to promoting development and progress in all aspects of social life. The article outlines the role of the platform and proposes solutions to promote traditional cultural values in the process of Vietnam promoting international integration and cooperation.

Keywords: Role; Traditional culture; Social modernization; Vietnam.

1. Đặt vấn đề

Với đặc thù về vị trí địa lý, nền văn minh lúa nước và chiều dài lịch sử đấu tranh chống giặc ngoại xâm đã hình thành nên những giá trị văn hóa truyền thống Việt Nam. Những giá trị văn hóa truyền thống như phù sa lắng đọng của lịch sử; là cội nguồn sức mạnh của dân tộc, bảo đảm cho dân tộc Việt Nam vượt qua muôn vàn khó khăn, thử thách để chiến đấu thắng lợi mọi kẻ thù xâm lược, giành độc lập, tự do, xây dựng cuộc sống ấm no, hạnh phúc và tiến bộ xã hội. Trong điều kiện phát triển nền kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, văn hóa truyền thống ngày càng có vai trò vô cùng quan trọng trong quá trình hiện đại hóa đất nước. Nó không chỉ là bản sắc của dân tộc mà còn là nguồn sức mạnh tinh thần, là nền tảng vững chắc để đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

2. Tổng quan nghiên cứu

Nghiên cứu về vai trò của văn hóa truyền thống đối với hiện đại hóa xã hội ở Việt Nam là một lĩnh vực quan trọng và thu hút sự quan tâm của nhiều nhà nghiên cứu. Các công trình nghiên cứu đã chỉ ra rằng văn hóa truyền thống là nguồn lực quan trọng, tạo đà cho sự phát triển của xã hội hiện đại, tiêu biểu như: *Truyền thống gia đình và bản sắc dân tộc Việt Nam - Truyền thống đạo đức* (Long, 2006); *Vai trò của giá trị văn hóa truyền thống đối với việc định hình văn hóa cho lối sống ở con người Việt Nam hiện nay* (Duyên, 2013); *Giá trị văn hóa Việt Nam, truyền thống và biến đổi* (Thịnh, 2014);

Văn hóa truyền thống và vấn đề xây dựng con người Việt Nam hiện đại (Chuẩn, 2020); *Bản sắc văn hóa Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế* (Thêm, 2020); *Phát triển văn hóa Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa* (Văn, 2022); *Đổi mới sáng tạo và phát huy văn hóa truyền thống trong xã hội hiện đại* (Nghĩa, 2023),... Nhìn chung, các nghiên cứu trên đều khẳng định văn hóa truyền thống đóng vai trò quan trọng trong quá trình phát triển, hiện đại hóa xã hội Việt Nam. Văn hóa truyền thống không chỉ là nền tảng tinh thần, là hệ giá trị cốt lõi định hình bản sắc dân tộc, mà còn giúp chúng ta không bị hòa tan trong quá trình hội nhập quốc tế. Đồng thời, văn hóa truyền thống còn tạo ra môi trường văn hóa lành mạnh, thúc đẩy sự sáng tạo, đổi mới, góp phần quan trọng vào việc phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Tuy nhiên, một số nghiên cứu cũng chỉ ra rằng, văn hóa truyền thống cũng có những mặt hạn chế, lạc hậu, cần được đổi mới, cải cách để phù hợp với sự phát triển của xã hội hiện đại hiện nay.

3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu như: phân tích, tổng hợp; lịch sử - logic; khái quát hóa, trừu tượng hóa, phương pháp tiếp cận giá trị. Đồng thời, kế thừa kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học đã công bố.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Khái niệm văn hóa truyền thống

Văn hóa truyền thống, theo quan niệm khá thống nhất của các nhà khoa học là một hệ thống các giá

trị, phong tục, tập quán, tín ngưỡng, tri thức, lối sống và những biểu hiện vật chất và tinh thần khác được hình thành trong lịch sử và truyền lại từ thế hệ này sang thế hệ khác, tạo nên bản sắc riêng của một dân tộc hay một cộng đồng người.

Văn hóa truyền thống được hình thành và phát triển qua một quá trình lịch sử lâu dài, là kết quả của sự tích lũy và chọn lọc những giá trị tốt đẹp của các thế hệ trước, nó có tính ổn định tương đối, được duy trì và tiếp nối qua thời gian. Văn hóa truyền thống là tài sản chung của một cộng đồng, là yếu tố quan trọng gắn kết các thành viên lại với nhau, thể hiện bản sắc riêng của từng dân tộc, từng vùng miền, từng cộng đồng người.

Đối với Việt Nam, văn hóa truyền thống được hình thành trong quá trình dựng nước và giữ nước; được duy trì, lưu giữ từ quá khứ đến hiện tại và được bồi đắp qua nhiều thế hệ. Văn hóa truyền thống Việt Nam phản ánh sức sáng tạo, cùng tâm tư, tình cảm và bản sắc riêng có của cộng đồng 54 dân tộc anh em. Các giá trị văn hóa vật chất và tinh thần được kết tinh trong các sản phẩm văn hóa cụ thể như: Công trình kiến trúc truyền thống, đồ thủ công mỹ nghệ và các hình thức sinh hoạt lễ hội, ở phong tục, tập quán, lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết và giá trị nhân văn, nhân đạo, nghĩa tình,... Giá trị văn hóa truyền thống giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong đời sống con người Việt Nam cả về tư tưởng, tình cảm và hành vi ứng xử; đồng thời, thể hiện sức sáng tạo, bản sắc đặc trưng của cộng đồng các dân tộc Việt Nam trong quá trình tồn tại, phát triển.

4.2. Biểu hiện vai trò của văn hóa truyền thống đối với hiện đại hóa xã hội ở Việt Nam

Hiện nay, nước ta đang tiếp tục phát triển nền kinh tế thị trường, định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, do vậy những giá trị văn hóa truyền thống được hình thành và lưu truyền trong lịch sử không những không mất đi sức mạnh vốn có của nó, mà trái lại vai trò của nó ngày càng tăng, là yếu tố chủ đạo, thiết yếu “không thể thiếu” trong việc hình thành động lực, nền tảng vững chắc thúc đẩy sự phát triển xã hội và định hình tương lai của đất nước. Vai trò của văn hóa truyền thống đối với hiện đại hóa xã hội ở Việt Nam được biểu hiện trên các phương diện, như sau:

Một là, văn hóa truyền thống tạo nên bản sắc dân tộc trong dòng chảy văn minh nhân loại.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, bản sắc văn hóa dân tộc chính là yếu tố giúp nền văn hóa Việt Nam không những không bị hòa tan, mà luôn giữ vững nét độc đáo trong giao lưu văn hóa toàn cầu. Những giá trị văn hóa truyền thống

lâu đời của Việt Nam như: Lễ hội, phong tục, tập quán, lòng yêu nước, tinh nhân văn, tinh đoàn kết, ý thức gắn bó với gia đình, làng xóm,... là những gam màu làm nổi bật nét đặc sắc riêng về văn hóa Việt Nam trong dòng chảy và bức tranh tổng thể phong phú, đa dạng, nhiều vẻ của nền văn minh văn hóa nhân loại.

Bên cạnh những gam màu nổi bật, văn hóa truyền thống của dân tộc Việt Nam với sức sống trường tồn tự trong lòng nó đã khẳng định khả năng thích ứng mạnh mẽ trước những biến đổi của thời cuộc, hình thành cơ chế tiếp thu có chọn lọc những yếu tố tiến bộ và phù hợp để vừa không ngừng làm mới, phong phú thêm văn hóa dân tộc, bắt kịp nhịp đập của văn minh văn hóa nhân loại; vừa giữ vững những giá trị đặc sắc để không bị đồng hóa, không bị hòa tan trước những biến cố của lịch sử, nhất là ảnh hưởng của văn hóa Hán thời kỳ Bắc thuộc, văn hóa Ấn Độ thời kỳ phong kiến và sự giao lưu văn hóa phương Tây hiện đại. Hơn nữa, trong bối cảnh hiện đại hóa xã hội, văn hóa truyền thống thông qua việc quảng bá các sản phẩm vật thể và phi vật thể còn góp phần làm cho hình ảnh đất nước và con người Việt Nam trở nên gần gũi, thân thiện trong mắt bạn bè quốc tế.

Hai là, văn hóa truyền thống kết nối các thế hệ, tạo sự đồng thuận và thúc đẩy tiến bộ xã hội.

Những giá trị văn hóa truyền thống vật thể và phi vật thể được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác không chỉ góp phần bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc, mà giá trị lớn lao của nó còn ở chỗ tạo nên sợi dây liên kết bền chặt, kết nối giữa quá khứ và hiện tại. Việc nuôi dưỡng và giáo dục thế hệ hiện tại, nhất là thế hệ trẻ trong môi trường văn hóa truyền thống là cơ sở giúp họ phát triển lòng tự hào về nguồn cội, từ đó tăng cường sự gắn bó với quê hương, đất nước. Nghị quyết Hội nghị lần thứ chín Ban chấp hành Trung ương khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, khẳng định: “Văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, là sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2014, tr.47). Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định một trong 12 định hướng phát triển đất nước giai đoạn 2021-2030 là: “Phát triển con người toàn diện và xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc để văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr.115-116).

Ngày nay, việc duy trì các hoạt động lễ hội văn hóa truyền thống trong quá trình hiện đại hóa xã hội không chỉ đơn thuần dừng lại ở việc tưởng nhớ và tri ân tổ tiên, mà còn là môi trường, không gian gắn kết tích cực để các thế hệ người Việt Nam giao lưu, chia sẻ những kinh nghiệm sống; qua đó giúp tăng cường sự hiểu biết, tạo sự đồng thuận xã hội, hình thành một cộng đồng đoàn kết, là lớp phòng vệ vững chắc, ngăn ngừa, triệt tiêu các mầm mống nảy sinh những xung đột xã hội. Bên cạnh đó, những giá trị văn hóa truyền thống về sự tôn trọng, chia sẻ, tình yêu thương con người,... là nền tảng để xây dựng mối quan hệ tốt đẹp, là cơ sở để mỗi ngành, nghề, mỗi lĩnh vực và mỗi địa phương đạt được mục tiêu phát triển dễ dàng hơn. Qua đó, thiết thực góp phần thúc đẩy sự tiến bộ xã hội và xây dựng một xã hội văn minh.

Ba là, văn hóa truyền thống góp phần định hình hệ giá trị và nhân cách con người mới Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Văn hóa truyền thống là nền tảng giúp hình thành nhân cách và lối sống của con người Việt Nam trong xã hội hiện đại. Những giá trị về lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết, tính nhân văn, nhân ái, tôn trọng lẫn nhau của dân tộc không chỉ quyết định cách thức tương tác, ứng xử xã hội, mà còn định hình đến sự phát triển hệ giá trị và nhân cách của mỗi cá nhân. Trong bối cảnh đất nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, những giá trị văn hóa truyền thống tiếp tục được kế thừa, phát huy và bổ sung những giá trị mới như dân chủ, kỷ cương, công bằng, trách nhiệm, tinh thần thượng tôn pháp luật,... để tạo nên hệ giá trị và chuẩn mực đạo đức của con người mới Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Đó là những con người có lòng yêu nước nồng nàn, ý chí tự lực, tự cường, tinh thần đoàn kết, ý thức cộng đồng, giàu lòng nhân ái, sống và làm việc theo pháp luật, có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội, không ngừng học tập, sáng tạo, đóng góp vào sự nghiệp xây dựng đất nước Việt Nam ngày càng giàu mạnh.

Bốn là, văn hóa truyền thống tạo nền tảng vững chắc để phát triển bền vững kinh tế đất nước; nâng cao vị thế, uy tín Việt Nam trên trường quốc tế.

Văn hóa truyền thống không chỉ là di sản tinh thần mà còn là nguồn lực quan trọng trong phát triển kinh tế, nâng cao đời sống vật chất của Nhân dân. Trong quá trình hiện đại hóa xã hội Việt Nam, việc duy trì, phát triển những ngành nghề thủ công truyền thống như: Dệt, đan, gốm sứ, ẩm thực không chỉ góp phần tạo ra giá trị cho nền kinh tế, mà còn thiết thực bảo tồn giá trị văn hóa đặc sắc của dân tộc. Các sản phẩm văn hóa truyền thống thường

mang tính tỉ mỉ, độc đáo nên có giá trị cao trong giao thương; tạo ra không gian và địa bàn cho việc đẩy mạnh phát triển ngành kinh tế du lịch gắn với tham quan các khu bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống. Những địa điểm du lịch văn hóa và các lễ hội truyền thống ngày càng thể hiện rõ vai trò trong thu hút khách du lịch, tạo ra nhiều cơ hội việc làm và sinh kế cho người dân vì mục tiêu phát triển bền vững. Bên cạnh đó, thông qua việc quảng bá các sản phẩm văn hóa truyền thống trong hoạt động giao thương kinh tế còn góp phần truyền tải thông điệp, khẳng định cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế chưa từng có của Việt Nam trên trường quốc tế.

5. Thảo luận

Văn hóa truyền thống đóng vai trò quan trọng trong quá trình hiện đại hóa xã hội Việt Nam. Để phát huy những giá trị văn hóa truyền thống, cần có những giải pháp đồng bộ và hiệu quả, trong đó, tập trung một số giải pháp cơ bản sau:

Thứ nhất, tăng cường công tác giáo dục và truyền thông về vai trò văn hóa truyền thống.

Công tác giáo dục và truyền thông về vai trò văn hóa truyền thống là giải pháp quan trọng, trực tiếp tạo ra sự thống nhất về nhận thức và hành động, quy tụ sức mạnh của đông đảo quần chúng nhân dân trong bảo tồn, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa Việt Nam trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh: “Đẩy mạnh giáo dục nâng cao nhận thức, ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật, bảo vệ môi trường, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc của người Việt Nam, đặc biệt là thế hệ trẻ” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr.143). Kiên trì thực hiện giải pháp này còn là nền tảng để truyền tải các giá trị văn hóa cốt lõi của dân tộc đến thế hệ hôm nay và mai sau; tạo ra sự gắn kết bền chặt và củng cố sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Bên cạnh đó, thực hiện tốt công tác truyền thông và giáo dục còn là cơ sở khơi dậy niềm tự hào, tự tôn dân tộc và ý thức cộng đồng của mỗi người dân.

Để tăng cường công tác giáo dục và truyền thông về giá trị văn hóa truyền thống trong các tầng lớp nhân dân đặt ra nhiệm vụ trước mắt là cần đổi mới hình thức tuyên truyền, giáo dục nhằm bảo đảm tính sinh động, tính hấp dẫn và tính đại chúng. Trong đó, cần đặc biệt chú trọng tổ chức hoạt động văn hóa cộng đồng như: Lễ hội, hội thi, triển lãm nghệ thuật truyền thống,... nhằm truyền tải những giá trị phổ quát về lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết, lòng nhân ái và tinh thần cố kết cộng đồng đến đông đảo các tầng lớp nhân dân. Về nội dung giáo dục và truyền thông cần quá triệt quan điểm Đại hội XIII của Đảng: “Chú trọng hơn giáo dục đạo đức, nhân

cách, năng lực sáng tạo và các giá trị cốt lõi, nhất là giáo dục tinh thần yêu nước, tự hào, tự tôn dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội cho các tầng lớp nhân dân...” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr.136). Đối với công tác truyền thông cần thực hiện tốt sứ mệnh vai trò là cầu nối để văn hóa truyền thống đến gần hơn với mọi tầng lớp nhân dân. Các chương trình truyền hình, phát thanh, báo chí,... cần xây dựng và triển khai nhiều chuyên đề đặc sắc về di sản văn hóa; xây dựng các phóng sự về truyền thống tốt đẹp của dân tộc để phổ biến, lan tỏa sâu rộng đến các tầng lớp nhân dân thông qua nền tảng internet và các trang mạng xã hội. Qua đó, không ngừng nâng cao nhận thức và sự quan tâm của các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ đối với sự trân trọng các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc.

Thứ hai, nâng cao hiệu quả khai thác giá trị văn hóa truyền thống trong hoạt động phát triển kinh tế du lịch.

Trong quá trình hiện đại hóa xã hội Việt Nam, du lịch văn hóa truyền thống ngày càng khẳng định vị trí, vai trò thiết yếu của mình trong việc quảng bá các giá trị văn hóa dân tộc ra môi trường quốc tế; đồng thời còn là nguồn lực kinh tế quan trọng, góp phần nâng cao thu nhập cho người dân và bảo tồn các di sản văn hóa. Thông qua các hoạt động du lịch văn hóa, các giá trị truyền thống không chỉ được bảo tồn, mà còn được tái hiện một cách sinh động, từ đó thu hút sự quan tâm và đồng thuận của cộng đồng trong việc bảo vệ di sản văn hóa, cả giá trị vật thể và phi vật thể. Điều này không chỉ giúp khẳng định bản sắc văn hóa Việt Nam trong dòng chảy văn minh văn hóa nhân loại, mà còn tạo động lực thúc đẩy sự phát triển bền vững cho ngành kinh tế du lịch và xã hội.

Để nâng cao hiệu quả khai thác giá trị văn hóa truyền thống trong hoạt động phát triển kinh tế du lịch, đòi hỏi cơ quan chức năng của Nhà nước, trực tiếp là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cần quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng nhằm nâng cao chất lượng các tour du lịch gắn liền với tham quan di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh, làng nghề truyền thống và lễ hội văn hóa,... Đặc biệt, hoạt động du lịch gắn với khai thác các giá trị văn hóa truyền thống cần được đầu tư xứng đáng về hạ tầng cơ sở để tạo sự thuận tiện, thu hút mạnh mẽ du khách trong và ngoài nước trải nghiệm thực tế về văn hóa dân tộc, từ việc tham quan công trình cổ đến tham gia vào hoạt động nghệ thuật dân gian. Trên cơ sở đó, mở rộng địa bàn và không gian khai thác gắn như rộng khắp tại hầu hết các địa phương gắn với đa dạng các sản phẩm truyền thống đặc sắc của văn

hóa vùng miền nhằm không ngừng gia tăng giá trị kinh tế của văn hóa truyền thống trong sự phát triển xã hội, đất nước.

Thứ ba, hoàn thiện cơ chế, chính sách khuyến khích tính sáng tạo và hợp tác quốc tế trong lĩnh vực văn hóa.

Việc hoàn thiện cơ chế, chính sách khuyến khích tính sáng tạo và hợp tác quốc tế trong lĩnh vực văn hóa không chỉ giúp bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống mà còn tạo động lực để văn hóa Việt Nam phát triển trong thời kỳ hội nhập. Chính sách và cơ chế phù hợp sẽ khuyến khích sự sáng tạo trong cộng đồng, tạo điều kiện để các giá trị văn hóa truyền thống Việt Nam được bảo tồn và phát triển theo cách thức linh hoạt, đa dạng, thích ứng kịp với xu thế thời đại. Theo đó, trong mọi hoạt động, cơ quan chức năng về văn hóa cần quán triệt sâu sắc và vận dụng sáng tạo chủ trương của Đảng về: “Phát triển toàn diện, đồng bộ các lĩnh vực văn hóa, bảo đảm vừa phát huy những giá trị tốt đẹp của dân tộc, vừa tiếp thu những tinh hoa văn hóa nhân loại tạo động lực phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr.262). Việc đẩy mạnh hợp tác quốc tế trong lĩnh vực văn hóa nhằm tạo lập môi trường, cơ hội học hỏi và tiếp thu các tinh hoa văn hóa nhân loại, tăng cường giao lưu văn hóa giữa các quốc gia để xây dựng một nền văn hóa Việt Nam vừa “đậm đà bản sắc dân tộc”, vừa tiên tiến, phong phú, đa dạng. Đồng thời, còn thúc đẩy việc quảng bá hình ảnh đất nước, con người, nâng cao vị thế và uy tín Việt Nam trên trường quốc tế.

Thứ tư, kiên quyết đấu tranh với mọi biểu hiện lai căng văn hóa và sự xâm nhập của các sản phẩm phản văn hóa trong đời sống xã hội.

Trong quá trình hiện đại hóa xã hội, bên cạnh những điều kiện, thời cơ mang lại từ việc phát huy giá trị văn hóa truyền thống, thì chúng ta cũng luôn phải đối mặt với những vấn đề nhức nhối từ sự xâm nhập của những luồng tư tưởng, những sản phẩm văn hóa lai căng, không phù hợp từ bên ngoài, làm suy giảm giá trị văn hóa truyền thống, gây tác động tiêu cực đến nhận thức, lối sống của một bộ phận người dân, nhất là thế hệ trẻ. Do đó, kiên quyết đấu tranh chống lại những biểu hiện lai căng về văn hóa và sự nhâm nhập của các sản phẩm phản văn hóa không chỉ có ý nghĩa thiết thực nhằm bảo vệ bản sắc văn hóa dân tộc, mà còn góp phần tạo dựng môi trường, không gian văn hóa lành mạnh cho sự phát triển bền vững của xã hội.

Quá trình triển khai thực hiện giải pháp đấu tranh kiên quyết với mọi biểu hiện lai căng văn hóa

và sự xâm nhập của các sản phẩm phản văn hóa trong đời sống xã hội, cần huy động sức mạnh đoàn kết tập thể của cả hệ thống chính trị và mỗi người dân, đặc biệt cần có sự vào cuộc mạnh mẽ, quyết liệt của các cơ quan chức năng trong kiểm duyệt và ngăn chặn sự xâm nhập của các sản phẩm phản văn hóa, phản cảm, phi đạo đức. Đặc biệt, cần có chế tài xử phạt và áp dụng các biện pháp xử lý nghiêm khắc với các sản phẩm văn hóa mang tính thô tục, bạo lực, cô sùy cho lối sống thực dụng, phi đạo đức. Bên cạnh đó, việc quản lý và định hướng các kênh truyền thông, các trang mạng và nền tảng xã hội cũng cần được quan tâm chú trọng nhằm ngăn chặn

sự lan truyền, thâm nhập của các yếu tố phản văn hóa đến đời sống tinh thần xã hội của Nhân dân.

6. Kết luận

Văn hóa truyền thống giữ vai trò là nền tảng vững chắc, trực tiếp góp phần định hình bản sắc dân tộc và tạo động lực cho sự phát triển bền vững đất nước trong quá trình hiện đại hóa xã hội. Nhận thức và thực hiện các giải pháp nhằm phát huy giá trị văn hóa truyền thống trong điều kiện mới của đất nước không chỉ là vấn đề trách nhiệm với lịch sử, mà còn là phương thức hữu hiệu để củng cố cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế.

Tài liệu tham khảo

- Chuẩn, N. T. (2020). Văn hóa truyền thống và vấn đề xây dựng con người Việt Nam hiện đại. *Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam*, số 3, tr.45-51.
- Duyên, Đ. T. P. (2013). Vai trò của giá trị văn hóa truyền thống đối với việc định hình văn hóa cho lối sống ở con người Việt Nam hiện nay. *Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam*, số 11 (72) - 2, tr.97-103.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2014). *Văn kiện Hội nghị lần thứ chín Ban chấp hành Trung ương khóa XI*. Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại*

hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1. Hà Nội: Nxb. Chính trị Quốc gia Sự thật.

- Long, N. T. (2006). *Truyền thống gia đình và bản sắc dân tộc Việt Nam - Truyền thống hiếu học và tôn sư trọng đạo*. Hà Nội: Nxb. Văn hóa Thông tin.
- Nghĩa, P. D. (2023). *Đổi mới sáng tạo và phát huy văn hóa truyền thống trong xã hội hiện đại*. *Tạp chí Phát triển Bền vững*, số 2, tr.10-17.
- Thêm, T. N. (2020). *Bản sắc văn hóa Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế*. Thành phố Hồ Chí Minh: Nxb. Đại học Quốc gia.
- Văn, L. N. (2022). Phát triển văn hóa Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa. *Tạp chí Văn hóa Nghệ thuật*, số 4, tr.22-29.

VAI TRÒ CỦA VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG ĐỐI VỚI HIỆN ĐẠI HÓA XÃ HỘI Ở VIỆT NAM

Lê Trọng Tuyền^a

Lê Anh Phương^b

^aHọc viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Email: letrongtuyenhvct@gmail.com

^bTrường Đại học Sư phạm Hà Nội

Email: phuongla@hnue.edu.vn

Nhận bài: 05/3/2025; Phản biện: 16/3/2025; Tác giả sửa: 20/3/2025; Duyệt đăng: 25/3/2025; Phát hành: 28/4/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/451>

Trong quá trình hiện đại hóa xã hội Việt Nam, văn hóa truyền thống không chỉ đóng vai trò thiết yếu trong việc hình thành nhân cách con người, mà còn góp phần thúc đẩy sự phát triển và tiến bộ trên các phương diện của đời sống xã hội. Bài viết khái quát vai trò của nền tảng và đề xuất giải pháp phát huy giá trị văn hóa truyền thống trong quá trình Việt Nam đẩy mạnh hội nhập và hợp tác quốc tế.

Từ khóa: Vai trò; Văn hóa truyền thống; Hiện đại hóa xã hội; Việt Nam.